

Звіт про громадське обговорення проєкту

Зміни до деяких нормативно-правових актів МОН щодо забезпечення здобуття ЗСО в умовах воєнного стану

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення

Проєкт розроблений Міністерством освіти і науки України відповідно

Зауваження та пропозиції від громадськості приймалися з 16.05.2025 по 30.05.2025. Проєкт акта було розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України (<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-dlia-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-nakazu-pro-zatverdzhennia-zmin-do-deiakykh-normatyvno-pravovykh-aktiv-mon-shchodo-zabezpechennia-zdobuttia-zso-v-umovakh-voiennoho-stanu>)

Зауваження та пропозиції до проєкту акта приймалися на електронну адресу: vitalii.zarytov@mon.gov.ua

3. Інформація про осіб, які взяли участь в обговоренні:

У ході обговорення проєкту акта було отримано зауваження та пропозиції від Департаменту освіти Харківської міської ради, Виконавчого комітету Нікопольської міської ради, Дублянського опорного ліцею імені Героя України Анатолія Жаловаги Львівської міської ради, Асоціації міст України, Управління освіти Чернігівської міської ради, Департаменту освіти і науки Одеської міської ради, Павла Сушка, Олександра Романова, Світлани Крикун та інших.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення проєкту акта:

Враховано – 1

Частково враховано – 7

Враховано по суті - 10

Не враховано – 37

Крім того, від фізичних осіб було отримано 38 зауважень, які не стосуються предмету правового регулювання проєкту акта.

За результатами громадського обговорення проєкту змін до деяких нормативно-правових актів надійшли пропозиції, які стосувалися уточнення та/або доповнення деяких позицій проєкту акта.

5. Інформація про рішення, ухвалені за результатами обговорення у формі таблиці:

№	Положення проєкту акта до яких надійшли пропозиції	Пропозиції до проєкту акта	Інформація про врахування пропозицій та зауважень
1.	1) після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту: "За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)." У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати абзацами сьомим – дев'ятим відповідно.	1. Ураховуючи, що на час дії воєнного стану в Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти має становити 20 учнів, чи передбачається внесення змін до Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами (постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1088), зокрема: 1.1. розмежування видатків освітньої субвенції для різних форм надання освіти: очної, дистанційної, екстернатної, сімейної, змішаної (поєднання очної і дистанційної), педагогічного патронажу, навчання із-за кордону; 1.2. зниження розрахункової наповнюваності класів для прифронтових міст - обласних центрів з 27,5 учнів у класів до 26,0.	Не містить конкретних пропозицій
2.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)." У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати абзацами сьомим – дев'ятим відповідно.	Шановне Міністерство освіти і науки України! Наш заклад освіти знаходиться у невеликому місті, де демографічна ситуація та обставини воєнного часу істотно вплинули на кількість учнів. Наразі сформувати дистанційні класи з мінімальною кількістю у 20 осіб є практично неможливим. Тож звертаюся із проханням знизити кількість учнів до 12-15 учнів. Сподіваюсь, що мій голос буде почутий і дякую за відкритість до діалогу.	Враховано по суті

3. .		Доповніть проєкт такими пунктами: 1. Пониження ступенів у філіях опорного закладу. Пояснення: Навіщо філіям класи по 25% наповнення (5 учнів) якщо такий же клас в 5 учнів буде в опорному закладі? Цим будуть зловживати громади.	Не містить конкретних пропозицій
4.	За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).	2. Щодо "На час дії воєнного стану в Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти становить 20 учнів (крім дистанційних класів закладів спеціалізованої освіти, спеціальних класів,..." Доповнити: на відстані бойового розмежування до 100 км та тих закладах, які юридично знаходяться на ТОТ. Пояснення: економічно доцільніше в Херсонській, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій та інших прифронтових областях на безпечній відстані від артилерії, мінометів і дронів організувати повноцінні класи замість дроблення їх на 25% і 50% наповнення.	Враховано по суті

5.		3. Перевести всіх дітей, які знаходяться на ТОТ у школи, які знаходяться на підконтрольній території України, але юридично знаходяться на ТОТ. Цим самим уберегти ці школи від закриття. 4. ВПО учні повинні бути і надалі відвідувати дистанційне навчання у своїх школах, які юридично знаходяться на ТОТ. 5. Якщо територія звільнена, на якій юридично знаходиться школа, але діти являються ВПО, то в такому разі, вони повинні відвідувати ту школу, на території якої області вони проживають. 6. Не більше одного дистанційного класу на одну громаду, яка знаходиться на підконтрольній території України.. Пояснення: в громади може бути по дві опорні школи з відповідно філіями. Таким чином місцева влада може приховувати некомплектні класи як дистанційні. Приміром, всі 25% (5 учнів) у такому класі можуть бути ВПО, "мертвими душами", знаходитись за кордоном. Тобто не проживати в цій громаді. Тепер уявіть, скільки таких класів може бути в обох опорних школах.	Не враховано
----	--	--	--------------

6.		2. Не врегульоване на законодавчому рівні питання переведення учнів до класів на вивчення лише українознавчого компоненту. Яким чином нормативно і достовірно слід отримати від батьків підтвердження факту навчання / не навчання їхніх дітей в очній (денній) формі в закладах освіти за кордоном? Чи потрібна нотаріально завірена і перекладена довідка про навчання дітей за очною формою в країні тимчасового перебування?	Не містить конкретних пропозицій
7.		3. Згідно з п. 7 ст. 9 Закону України «Про освіту» відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. А п. 2 ст. 55 цього ж Закону передбачає, що батьки здобувачів освіти мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти. Примушуванням батьків писати заяви для переходу їхніх дітей на іншу форму навчання встановлюється імперативний примус батьків учнів, які перебувають за кордоном, до вибору певної освітньої траєкторії, що є перешкоджанням у здобутті доступної та якісної освіти, а також є порушенням законодавства України в галузі освіти.	Не містить конкретних пропозицій
8.		4. У Типовій освітній програмі для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни тимчасового перебування та України, зазначено, що освітній процес для таких учнів організовується в поєднанні дистанційної форми здобуття освіти й екстернату. Що веде до значного перевантаження учнів. Разом з тим, таке поєднання здійснюється без переведення здобувача освіти на екстернат на підставі особистої заяви повнолітнього учня або одного з батьків.	Не містить конкретних пропозицій
9.		5. Анонсована, але нормативно не визначена процедура визначення рівня навчальних досягнень учнів випускних (9 та 11) класів з наступним перенесенням до свідоцтв про здобуття	Не містить конкретних пропозицій

		відповідного рівня освіти у разі, якщо учні випускних класів, за власним бажанням, самостійно опановують зміст тих навчальних предметів, що передбачені Типовими освітніми програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, і Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, і не передбачені Типовими навчальними планами Типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України. Такі учні ризикують отримати в додатку до свідоцтва про здобуття відповідного рівня освіти лише оцінки за предмети українознавчого компоненту, що фактично є порушенням вимог Державних стандартів здобуття відповідного рівня освіти.	
10.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	6. Для навчання за українознавчим компонентом МОНУ визначило перелік ЗЗСО, де створили відповідні дистанційні класи. Але проектом змін передбачається, що саме засновником комунального ЗЗСО може бути зменшена наповнюваність, але не більше ніж на 25% для міських закладів (20 учнів - 25%), тобто не менше 15 учнів у класі. Але, не зазначено за який рахунок!!! До того ж, не всі такі ЗЗСО змогли набрати необхідну мінімальну кількість учнів (15) для відкриття таких класів. Отже багато учнів не змогли скористатися такою можливістю.	Не містить конкретних пропозицій
11.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Я повністю підтримую запропоновану норму щодо можливості зменшення мінімальної кількості учнів у дистанційному класі за рішенням засновника. Запровадження більш гнучкого підходу до формування дистанційних класів — це важливий крок для забезпечення рівного доступу до освіти, особливо в умовах воєнного стану та різної демографічної ситуації в регіонах. Можливість зменшення наповнюваності класів на 50% для сільських і	Враховано по суті

		селищних закладів, а також на 25% — для міських, дає змогу врахувати реальні потреби громад і зберегти якість освітнього процесу. Вважаю, що доцільно зменшити мінімальну кількість дітей до 12 учнів (у містах), адже це забезпечить збереження класу. Що є запорукою спокійного і ефективного навчання. Наші діти в цей не простий час і так отримують занадто багато стресу. І саме зменшення мінімальної кількості учнів дозволить дітям залишитися в їх шкільній родині, де все знайоме, де є їх друзі. Такий підхід забезпечує доступ до освіти для кожної дитини, незалежно від місця проживання, що є основою справедливої та інклюзивної освітньої системи в Україні. Особливо зараз, коли наша країна переживає важкі випробування, ми маємо зробити все можливе, аби підтримати родини та дітей, а не створювати додаткові бар'єри. Адже йдеться про майбутнє України, про майбутнє наших дітей! Освіта - це запорука щасливої, розвиненої країни!	
12.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропозиція щодо зменшення кількості учнів у дистанційних класах З метою підвищення якості дистанційного навчання пропонуємо зменшити кількість учнів у класах до 15 осіб. Це дозволить забезпечити індивідуальний підхід, покращити зворотний зв'язок, підвищити активність учнів та зменшити навантаження на вчителів. Менші групи сприятимуть кращому засвоєнню матеріалу та ефективнішій організації навчального процесу.	Враховано по суті.
13.	Навчальний план дистанційного класу передбачає вивчення:	Керуючись п.2 ст. 55 Закону України "Про освіту", п.п.1,6 Закону України "Про повну загальну середню освіту", п.п. 2,3 розділу II наказу МОН України від 08.09.2020 № 1115, пропоную пункт 4 абзац 6 наказу МОН України № 1112 (у частині навчального плану в дистанційному класі) викласти в наступній редакції: " Рішення про використання	Не враховано.

		закладом освіти освітньої програми в класах з дистанційною формою здобуття освіти (як окремою), розробленої на основі типової освітньої програми або іншої, схвалюється педагогічною радою відповідного закладу освіти та одного з батьків або інших законних представників (у п.4 наказу МОН України № 762 така процедура прийняття рішень може бути) . Креївник закладу освіти затверджує відповідне рішення педагогічної ради". Наразі в окремому дистанційному класі навчаються: учні, які проживають (перебувають) в Україні (таке право у батьків є); учні , які, перебуваючи за межами України не здобувають освіти в закладах освіти за кордоном: учні, які одночасно здобувають освіти в закладах освіти за кордоном та в Україні. Створити окремі дистанційні класи для учнів з трьох вищезазначених груп неможливо (мінімальна кількість здобувачів освіти в одному дистанційному класі) не тільки у відповідному закладі освіти, а й в базовому. Крім цього більшість батьків здобувачів освіти, які перебувають за межами України, висловлюють бажання, щоб їх діти вчили дистанційно всі предмети, а не тільки предмети українознавчого компоненту.	
14.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Підтримуємо внесення змін до Положення про дистанційну форму навчання, проте зазначимо, що є різниця між міськими школами (наприклад м.Харків І населений пункт з і статусом місто, в якому проживають до 10 тис. і діють дві школи) .Так, для маленьких містечок громад 15 учнів в класі, коли значна кількість сімей з дітьми перебувають за кордоном, завелика. Вважаємо, що правильніші були б числа 12 -міські, 5 -сільські, як в Законі про освіту.	Не враховано.
15.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20	Підтримую,але вважаю, що в містечку такого типу,як Валки, кількість учнів в міській школі має бути 12 учнів	Не враховано.

	учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".		
16.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	У рамках громадського обговорення зазначеного проєкту наказу пропонуємо переглянути вимогу щодо мінімальної наповнюваності дистанційних класів. Пропозиція: Знизити мінімальну кількість учнів у дистанційному класі з 15 до 10 осіб. Підстава: Наш заклад розташований у невеликому містечку, де в умовах воєнного стану суттєво зменшилася кількість учнів, а також існують обмежені кадрові та організаційні ресурси. Запропонована у проєкті вимога у учнів є надто високою для нашої громади й може ускладнити реалізацію права дітей на здобуття освіти в дистанційній формі. Зменшення мінімальної наповнюваності до 10 учнів: відповідає реальним умовам роботи закладів у малих містах; дозволить забезпечити доступ до освіти для дітей, які через війну не можуть навчатися офлайн; не суперечить загальній меті — збереженню якісної та безперервної освіти в умовах воєнного стану. Просимо врахувати цю пропозицію під час остаточного доопрацювання проєкту наказу	Враховано по суті.
17.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропозиція щодо зменшення кількості учнів у дистанційних класах З метою підвищення якості дистанційного навчання пропонуємо зменшити кількість учнів у класах до 15 осіб. Це дозволить забезпечити індивідуальний підхід, покращити зворотний зв'язок, підвищити активність учнів та зменшити навантаження на вчителів. Менші групи сприятимуть кращому	Враховано по суті.

	селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	засвоєнню матеріалу та ефективнішій організації навчального процесу. Дякую за розуміння!	
18.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	З метою підвищення ефективності дистанційного навчання, пропонуємо встановити граничну кількість учнів у дистанційному класі на рівні не більше 15 осіб. Такий крок сприятиме покращенню якості освітнього процесу, забезпеченню індивідуального підходу до кожного учня та зменшенню технічного навантаження на платформи дистанційного навчання.	Враховано по суті.
19.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	У зв'язку з громадським обговоренням проекту наказу щодо змін у нормативно-правові акти, що регулюють здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану, звертаємося з наступною пропозицією: Просимо розглянути можливість зменшення мінімальної кількості учнів у дистанційному класі з 20 до 12 осіб. Наш заклад освіти знаходиться у невеликому місті, де демографічна ситуація та обставини воєнного часу істотно вплинули на кількість учнів. Наразі сформувати дистанційні класи з мінімальною кількістю у 20 осіб є практично неможливо без ущільнення кількох класів або позбавлення окремих учнів можливості навчатися у зручній та безпечній формі. Зниження вимоги до мінімальної наповнюваності до 12 учнів: забезпечить доступність дистанційної освіти для дітей з малонаселених районів; дозволить зберегти сталі колективи класів; сприятиме реалізації права кожного учня на безперервне навчання, незалежно від зовнішніх обставин. Сподіваємося, що наш голос буде почутий, і дякуємо за відкритість до діалогу.	Враховано по суті.

20.		Вважаю, що слід залишити право обирати заклад і форму освіти для здобувачів освіти з числа внутрішньо переміщених осіб за учнями та їх батьками. До того ж більшість батьків дбає про безпекову ситуацію дітей і допускає можливість влучання саме у навчальні заклади, особливо переміщені особи, що мали такий досвід у своїх місцевостях. Крім того, діти звикли до своїх педагогів, класних колективів і форми навчання, зміна умов, правил та оточення може згубно позначитися на психічному стані та спричинити додатковий стрес. Слід також подбати про безбар'єрність, що передбачає безперешкодний доступ до освіти та надання можливості заявляти про свої права всім категоріям осіб.	Не містить конкретних пропозицій.
21.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)."	Уважно вивчивши проєкт змін, пропонуємо залишити чинними: - мінімальна кількість учнів у дистанційному класі - 5:	Не враховано.
22.	Навчальний план дистанційного класу передбачає вивчення: учнями, які проживають (перебувають) в Україні, усіх навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою закладу освіти; учнями, які проживають (перебувають) за межами України, усіх навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою закладу освіти або	- право дитини, яка перебуває за кордоном, навчатися в українській школі за навчальним планом закладу у повному обсязі, не залежно від того, навчається вона у закордонній школі чи ні.	Враховано

	окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), передбачених типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України (на вибір).		
23.	4. Заклади освіти, що не відповідають вимогам пункту 3 цих Порядку та умов, організовують здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Для організації здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою у закладі освіти формуються дистанційні класи. Навчальний план дистанційного класу передбачає вивчення: учнями, які проживають (перебувають) в Україні, усіх навчальних предметів (інтегрованих курсів), обов'язкових для вивчення, вибіркових (за вибором учнів) освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою закладу освіти; учнями, які проживають (перебувають) за межами України, усіх навчальних предметів	Передбачається, що організація здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою можлива виключно за наявності повного ланцюжка класів: з першого по дев'ятий та/або одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання; з п'ятого по дев'ятий та/або одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання; з сьомого (восьмого) чи з десятого по одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання (за умови наявності не менше двох класів для учнів одного року навчання). Таким чином, відсутність у ланцюжку ланки одного з класів позбавляє заклад загальної середньої освіти права організовувати дистанційне навчання. Дана норма закладає штучні, нічим не обґрунтовані перешкоди для функціонування дистанційних класів у більшості закладів загальної середньої освіти прифронтових та тимчасово окупованих територіальних громад і обмежує автономні права закладів загальної середньої освіти передбачені статтею 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Для учнів, які проживають (перебувають) за межами України, передбачається обов'язковість вивчення лише окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), передбачених типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни	Не містить конкретних пропозицій.

	(інтегрованих курсів), обов’язкових для вивчення, вибіркового (за вибором учнів) освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою закладу освіти або окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), передбачених типовою освітньою програмою для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України (на вибір).	перебування та України, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України. Такі інтегровані курси мають ряд недоліків: обмежена кількість навчальних годин (наприклад, українська мова та література в звичайних навчальних планах – 6-7 годин, в окремих інтегрованих курсах – 3 години), що призводить до зниження рівня якості освіти; відсутність природничо-математичних дисциплін. Цією нормою не тільки безпідставно обмежуються права учнів на вибір індивідуальної освітньої траєкторії (стаття 14 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), а й закладаються підвалини для неповернення українських випускників із закордону та їх відмови вступати до українських університетів, оскільки різниця змісту освітніх програм країни перебування та зміст пропонувані інтегрованих курсів не враховують особливостей формування банку завдань для НМТ, із-за чого майбутні випускники матимуть слабші позиції. Окрім того, не усі країни перебування українських дітей вимагають обов’язкового відвідування шкіл країни перебування, таким чином, дана норма штучно обмежить права українських дітей на здобуття повноцінної освіти.	
24.	7. Щодо закладів освіти, що не відповідають вимогам пункту 3 цих Порядку та умов, засновник ухвалює рішення про оголошення у таких закладах простою. У випадку, якщо жоден із закладів освіти територіальної громади не відповідає вимогам пункту 3 цих Порядку та умов, засновник визначає заклади освіти цієї територіальної громади, що організовують здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів. Встановити норму у 50% від загальної кількості	У пунктах 7, 8, 9 вводиться нове явище: «зупинення діяльності закладу освіти», що не передбачено чинним законодавством та порушує права органів місцевого самоврядування, як засновників закладів загальної середньої освіти. Окрім того, пунктом 7 передбачається, що обласні, Київська міська військові адміністрації визначають один заклад освіти територіальної громади, що організовує здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів, що є перевищенням їх повноважень визначених статтею 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Наголошуємо, що наведені приклади грубих порушень норм чинного законодавства, що містяться у чинній редакції Порядку № 1112 та Змінах № 1276, закладають	Не містить конкретних пропозицій

	класів в закладі, в яких не дотримується норма наповнюваності 20 учнів.	фундамент для соціальної напруги серед батьківської та вчительської громадськості, а також є підставою для масових судових оскаржень, з якими стикнуться органи місцевого самоврядування та директори закладів загальної середньої освіти.	
25.	8. Учні закладів освіти, в яких було оголошено простій, відраховуються із закладів освіти та переводяться для продовження здобуття загальної середньої освіти до одного з закладів освіти, визначених засновником у порядку, визначеному законодавством, про що адміністрація закладу освіти повідомляє батьків дитини або її законних опікунів у доступний та безпечний спосіб. Рішення про переведення дитини приймається на рівні органу управління освіти відповідної територіальної громади. (Далі за текстом - виключити).	Чинна редакція зазначеного пункту не відповідає статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та статті 55 Закону України «Про освіту».	Не містить конкретних пропозицій
26.	9. У закладах освіти, де було оголошено простій, з педагогічними працівниками, які не були залучені до освітнього процесу, дія трудового договору призупиняється у порядку та на строк визначений статтею 13 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». Педагогічні працівники закладів освіти, де було оголошено простій, за їх бажанням та відповідно до трудового законодавства, за наявності вакансій, можуть бути переведені до закладів освіти, зокрема для продовження роботи з учнями, які були переведені із закладів освіти, розташованих на тимчасово окупованій території України	Пропонується привести положення даної норми до положень чинного законодавства.	Не містить конкретних пропозицій

27.	Пункт 3 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 3. Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється закладом освіти на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення (відповідно до розділу IV цього Положення). Засновник може визначати конкретний заклад (заклади) з числа тих, що належать до сфери його управління, який може здійснювати організацію освітнього процесу за дистанційною формою для осіб, які виявили відповідне бажання (незалежно від території обслуговування). На вебсайті закладу освіти (за його відсутності - на вебсайті засновника) оприлюднюється інформація про забезпечення ним здобуття освіти за дистанційною формою. Для організації дистанційної форми здобуття освіти заклад освіти створює у своєму складі класи (групи) з дистанційною формою здобуття освіти. Наповнюваність класів (груп) визначається відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Учні, які здобувають загальну середню освіту за іншими (крім дистанційної) формами, при визначенні наповнюваності класів з дистанційною формою здобуття загальної середньої освіти (дистанційних класів) не враховуються. На час дії воєнного стану в	З метою уникнення різночитань пропонується уточнити верхню межу кількості учнів у дистанційному класі, відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Дана норма не відповідає положенням абзацу першого частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», яка передбачає, що наповнюваність класу комунального закладу освіти не може становити менше 5 учнів.	Не враховано
-----	--	---	----------------------------

	Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти становить 20 учнів (крім дистанційних класів в яких проводиться всеукраїнський інноваційний освітній проєкт за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», спеціальних класів, з'єднаних класів (класів-комплектів) для яких мінімальна наповнюваність становить 5 учнів), але не більше 24 учнів, які здобувають початкову освіту і 30 учнів, які здобувають базову чи профільну середню освіту, та в будь-якому випадку не менше граничної мінімальної наповнюваності класу, встановленої абзацом першим частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» - 5 учнів.		
28.	Підпункт 3 пункту 1 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 (виключити)	Чинна редакція зазначеного підпункту не відповідає статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та статті 55 Закону України «Про освіту».	Не містить конкретних пропозицій
29.	Пункт 6 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 (виключити)	Чинна редакція зазначеного пункту не відповідає статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та статті 55 Закону України «Про освіту».	Не містить конкретних пропозицій
30.	На час дії воєнного стану в Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої	<i>Абзаци виключити.</i> По-перше, питання мінімальної наповнюваності класів врегульоване ч. 2 ст. 12 Закону України «Про повну загальну	Не містить конкретних пропозицій

	освіти становить 20 учнів (крім <i>дистанційних класів закладів спеціалізованої освіти, спеціальних класів</i>, дистанційних класів в яких проводиться всеукраїнський інноваційний освітній проєкт за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», спеціальних класів, з'єднаних класів (класів-комплектів) для яких мінімальна наповнюваність становить 5 учнів), але в будь-якому випадку не менше граничної мінімальної наповнюваності класу, встановленої абзацом першим частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» - 5 учнів. За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).	середню освіту», згідно з якою кількість учнів у класі (наповнюваність класу) державного, комунального закладу освіти не може становити менше 5 учнів. Жодних виключень чи спеціальних норм для дистанційних класів Законом не встановлено. Тому наказ МОН не може прийматись всупереч закону. По-друге, питання наповнюваності класів в умовах дії воєнного стану вже було предметом розгляду Верховної Ради України, яка Законом № 2315-IX від 19.06.2022 зупинила норми щодо максимальної кількості учнів у класі (наповнюваності класу), крім здобуття освіти заочною (денною) або вечірньою формою. Мінімальну ж наповнюваність класів Закон не змінив. Тому не може її змінити і МОН. По-третє, за логікою, умови воєнного часу мають зумовлювати більш лояльні, гнучкі підходи до навчання, а не ускладнювати його. Однак, наказ спрямований на створення додаткових умов для здобуття освіти в умовах воєнного стану. Не зрозуміло, чому на час дії воєнного стану мінімальна наповнюваність дистанційного класу становить 20 учнів, а після його закінчення відбудеться повернення загальної норми – 5 учнів. По-четверте, на неправомірність обмежень у здобутті освіти в умовах воєнного стану неодноразово звертали увагу МОН і освітній омбудсмен Надія Лещик, і заступник керівника Офісу президента України Ірина Верещук та ін. Однак замість скасування незаконних норм МОН пропонує лише їх пом'якшити, що не робить їх законними.	
.31.	4. Заклади освіти, що не відповідають вимогам пункту 3 цих Порядку та умов, організовують здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття	4. Заклади освіти, що не відповідають вимогам пункту 3 цих Порядку та умов, організовують здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від	Не враховано

	повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Для організації здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою у закладі освіти формуються дистанційні класи: з першого по дев'ятий та/або одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання; з п'ятого по дев'ятий та/або одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання; з сьомого (восьмого) чи з десятого по одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання (за умови наявності не менше двох класів для учнів одного року навчання). У випадку, якщо заклад освіти не відповідає вимогам, що визначені цим пунктом, через відсутність необхідної кількості дистанційних класів відповідних років навчання, то організовувати здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою у таких закладах освіти дозволяється лише у разі відсутності дистанційних класів не більш ніж двох різних років навчання (крім дистанційних класів з десятого по одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання).	08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Для організації здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою у закладі освіти формуються дистанційні класи: <i>Абзаци 2-4 частини другої та частину третю п. 4 виключити.</i> Утворення класу є похідним від наявності дітей. Несправедливо право на освіту дітей певного віку ставити в залежність від наявності дітей іншого віку. Загалом незрозуміла логіка МОН у створенні таких обмежень та їх практична доцільність.	
32.	7. Діяльність закладів освіти, що не відповідають вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, зупиняється відповідно до законодавства.	Слова «та/або за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем)» виключити Порядок та умови здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах	Не враховано

	У випадку, якщо жоден із закладів освіти територіальної громади не відповідає вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, то обласна, Київська міська військова адміністрація визначає один заклад освіти цієї територіальної громади, що організовує здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів та/або за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).	воєнного стану в Україні, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07 серпня 2024 року № 1112, регулює порядок здобуття освіти в очній (денній) формі в умовах воєнного стану, а при її неможливості – у дистанційній формі. Індивідуальна форма здобуття освіти регулюється Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160, яке містить умови для застосування індивідуальної форми здобуття освіти. Зазначені умови є чинним незалежно від змін до наказу № 1112. Більш того, запропоноване МОН доповнення: <i>«та/або за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем)»</i> дасть обласним військовим адміністраціям (або керівництву закладів освіти) можливість не відкривати дистанційні класи, а запровадити лише індивідуальну форму навчання або один із її видів. Зазначене позбавить учнів та їх батьків на вибір форми навчання.	
33.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропоную залишити норму про мінімальну кількість 5 учнів для відкриття дистанційної форми навчання для переміщених шкіл, таких як Новогорівська гімназія Звертаюся з проханням до МОН передбачити окрему норму або виняток для: - переміщених шкіл з тимчасово окупованих територій; - закладів, які працюють дистанційно через розташування в прифронтових зонах; - громад з обмеженим доступом до безпечної інфраструктури.	Враховано частково

34.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропоную залишити норму про мінімальну кількість 5 учнів для відкриття дистанційної форми навчання для переміщених шкіл, таких як Новогорівська гімназія Звертаюся з проханням до МОН передбачити окрему норму або виняток для: - переміщених шкіл з тимчасово окупованих територій; - закладів, які працюють дистанційно через розташування в прифронтових зонах; - громад з обмеженим доступом до безпечної інфраструктури.	Враховано частково
35.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропоную залишити норму про мінімальну кількість 5 учнів для відкриття дистанційної форми навчання для переміщених шкіл, таких як Новогорівська гімназія Звертаюся з проханням до МОН передбачити окрему норму або виняток для: - переміщених шкіл з тимчасово окупованих територій; - закладів, які працюють дистанційно через розташування в прифронтових зонах; - громад з обмеженим доступом до безпечної інфраструктури.	Враховано частково
36.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропоную залишити норму про мінімальну кількість 5 учнів для відкриття дистанційної форми навчання для переміщених шкіл, таких як Новогорівська гімназія Звертаюся з проханням до МОН передбачити окрему норму або виняток для: - переміщених шкіл з тимчасово окупованих територій; - закладів, які працюють дистанційно через розташування в прифронтових зонах; - громад з обмеженим доступом до безпечної інфраструктури.	Враховано частково
37.		Шановні працівники Міністерства! Сьогодні комплектування педагогічних працівників на 2025/2026 навчальний рік у закладі освіти проводиться з урахуванням наказів	Не містить конкретних пропозицій.

		Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 #1112 та від 09.09.2024 # 1276. Велике прохання: оці зміни, про які йде мова, були затверджені хоча б до 15 серпня, бо від цього залежить формування класів і те ж педагогічне навантаження (все формується станом на 01.09). Крім того, сьогодні батьки теж замислені, так як ситуація потребує комунікації в рамках чинного законодавства. Дякуємо за порозуміння. Бережіть себе і своїх близьких.	
38.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)."	після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту: "За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)." – залишається незрозумілим питання фінансування. Відділ освіти Височанської селищної ради просить конкретизувати це питання: якщо буде рішення засновника щодо зменшення кількості учнів у дистанційному класі не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах), чи отримають такі класи державну субвенцію, чи їх фінансування буде відбуватися за рахунок засновника?	Не містить конкретних пропозицій.
39.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах)."	Пропоную залишити норму про мінімальну кількість 5 учнів для відкриття дистанційної форми навчання для переміщених шкіл, таких як Новогорівська гімназія Звертаюся з проханням до МОН передбачити окрему норму або виняток для: - переміщених шкіл з тимчасово окупованих територій; - закладів, які працюють дистанційно через розташування в прифронтових зонах; - громад з обмеженим доступом до безпечної інфраструктури	Враховано частково

40.	7. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі). Робота педагогічних працівників в умовах дистанційного навчання чи з використанням технологій дистанційного навчання може виконуватися поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти, в будь-якому місці за вибором працівника відповідно до вимог статті 60-2 Кодексу законів про працю України. Різниця часу між тривалістю навчального заняття (академічна година) та тривалістю заняття, яке організовує педагогічний працівник у синхронному режимі, є робочим часом педагогічного працівника і використовується ним для підготовки до таких занять, забезпечення оцінювання навчальних досягнень учнів, проведення	7. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі. Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі). Така норма не застосовується до навчання осіб, що перебувають на тимчасово окупованій території України у зв'язку із імовірними безпековими ризиками. Робота педагогічних працівників в умовах дистанційного навчання чи з використанням технологій дистанційного навчання може виконуватися поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти, в будь-якому місці за вибором працівника відповідно до вимог статті 60-2 Кодексу законів про працю України. Різниця часу між тривалістю навчального заняття (академічна година) та тривалістю заняття, яке організовує педагогічний працівник у синхронному режимі, є робочим часом педагогічного працівника і використовується ним для підготовки до таких занять, забезпечення оцінювання навчальних досягнень учнів, проведення індивідуальних чи групових консультацій тощо. Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних,	Не містить конкретних пропозицій.
-----	--	--	---

	індивідуальних чи групових консультацій тощо. Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо)	малозабезпечених сімей тощо), перебування учня на тимчасово окупованій території України або території активних бойових дій (території активних бойових дій на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо)	
41.	8. Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби). Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація учнів проводиться відповідно до законодавства. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку та інструментарію оцінювання, визначеного освітньою програмою закладу освіти.	8. Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби). Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація учнів проводиться відповідно до законодавства. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференцзв'язку та інструментарію оцінювання, визначеного освітньою програмою закладу освіти. У разі неможливості через безпекові ризики здійснення оцінювання результатів навчання учнів, які перебувають на тимчасово окупованих територіях України, у режимі відеоконференцзв'язку, таке оцінювання може здійснюватися із застосуванням інших типів зв'язку. У разі здійснення оцінювання результатів навчання учнів, які перебувають на тимчасово окупованих територіях України, з використанням	Не містить конкретних пропозицій.

		інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що передбачають запис такого оцінювання, запис підлягає шифруванню.	
42.	13. Батьки сприяють виконанню дитиною освітньої програми, навчальних програм з окремих предметів (інтегрованих курсів) і досягненню передбачених ними результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дбають про фізичне та психічне здоров'я дітей, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню учнями академічної доброчесності в освітньому процесі. У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей.	13. Батьки сприяють виконанню дитиною освітньої програми, навчальних програм з окремих предметів (інтегрованих курсів) і досягненню передбачених ними результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дбають про фізичне та психічне здоров'я дітей, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню учнями академічної доброчесності в освітньому процесі. У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей. Така норма не застосовується щодо осіб, що перебувають на тимчасово окупованій території	Не містить конкретних пропозицій.
43.	4. Зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється за наказом керівника закладу освіти на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків. Під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, збройного конфлікту, введення воєнного стану, інших обставин, які об'єктивно унеможливають особисте подання заяви, зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється відповідно до заяви та додатків до неї (у разі наявності), поданої повнолітньою особою, одним з батьків,	4. Зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється за наказом керівника закладу освіти на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків. Під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, збройного конфлікту, введення воєнного стану, інших обставин, які об'єктивно унеможливають особисте подання заяви, зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється відповідно до заяви та додатків до неї (у разі наявності), поданої повнолітньою особою, одним з батьків,	Не містить конкретних пропозицій.

	дистанційну форму здобуття освіти здійснюється відповідно до заяви та додатків до неї (у разі наявності), поданої повнолітньою особою, одним з батьків, іншим законним представником, родичем дитини нарочно, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника). У заяві підтверджується наявність в учня умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку). На підставі поданих заяв закладом освіти формуються класи (групи) з дистанційною формою здобуття освіти та визначається режим їх роботи. Зарахування (переведення) учнів на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку навчального року або семестру (триместру) навчання.	іншим законним представником, родичем дитини нарочно, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника). У заяві підтверджується наявність в учня умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку). На підставі поданих заяв закладом освіти формуються класи (групи) з дистанційною формою здобуття освіти та визначається режим їх роботи. Зарахування (переведення) учнів на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку навчального року або семестру (триместру) навчання. У разі перебування особи на тимчасово окупованих територіях України зарахування (переведення) учня на дистанційну форму здійснюється протягом усього календарного року.	
44.		Враховуючи ситуацію, яка складається в прикордонних громадах Чернігівської області, зокрема зупинення/ліквідація закладів освіти, що в певній мірі призводить до соціальної напруги в педагогічних, батьківських колективах та серед громадськості, пропонуємо виключно на час воєнного стану органам місцевого самоврядування територіальних громад, які віднесено до територій активних бойових дій або територій можливих бойових дій, самостійно приймати рішення щодо формату організації здобуття загальної середньої освіти в	Не враховано

		комунальних закладах загальної середньої освіти (їх філіях) та кількості учнів у класах не менше 5 осіб.	
45.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	Пропонуємо: Зменшити вимогу щодо мінімальної наповнюваності дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти у 20 учнів. Обґрунтування: Жорстка вимога щодо 20 учнів на клас є неможливою для виконання і призводить до зменшення кількості учнів у державній системі освіти. Альтернативою може бути гнучкий підхід до формування дистанційних класів, що базується на наявному контингенті та можливостях закладу. Можна встановити меншу мінімальну наповнюваність для міських закладів, наприклад, 10-15 учнів, або надати засновнику закладу освіти повноваження визначати цю наповнюваність, виходячи з реальних умов.	Враховано по суті
46.		Пропонуємо: Дозволити учням, які проживають (перебувають) за межами України, незалежно від того, чи здобувають вони освіту в очній (денній) формі в закладах освіти за кордоном, надати можливість вивчати усі навчальні предмети (інтегровані курси), обов'язкові для вивчення, вибіркові (за вибором учнів) освітні компоненти, передбачені освітньою програмою закладу освіти. Обґрунтування: Чинна пропозиція обмежує вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) для учнів, які здобувають освіту за кордоном. Це може призвести до втрати зв'язку з українською освітньою системою, зниження мотивації до навчання в Україні та, як наслідок, до подальшого відтоку учнів з державної системи освіти. Надання можливості вивчати повний обсяг предметів сприятиме збереженню контингенту та посилить зв'язок українських дітей з Батьківщиною.	Враховано частково
47.		Просимо МОН доопрацювати проект змін зокрема:	Враховано частково

		- внести окремих розділ/пункт, який регулює особливості організації освітнього процесу в громадах, що перебувають в окупації, у зоні бойових дій або на деокупованих територіях;	
48.		не обмежувати можливості закладів освіти таких громад використовувати гнучкі форми навчання, форми реалізації освітніх програм та гранично допустиму кількість учнів у класах згідно закону України “Про освіту” від 05.09.2017 року №2145-УІІ та закону України “Про повну загальну середню освіту” від 16.01.2020 року № 463-ІХ.	Не містить конкретних пропозицій.
49.		Враховуючи те, що законодавство передбачає право засновника тільки на ліквідацію, реорганізацію закладів освіти у разі відсутності учнів, а призупинення дії трудового договору може здійснюватися виключно роботодавцем, відділ освіти та спорту Великописарівської селищної ради наполягає на скасуванні наказів Міністерства освіти і науки України від 07.08.2024 № 1112 «Про затвердження порядку умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», від 09.09.2024 № 1276 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України» як нелогічні, непрогресивні, спрямовані на дискредитацію здобутків освітньої реформи в Україні, для територій, де ведуться можливі та активні бойові дії.	Не містить конкретних пропозицій.
50.		Як народний депутат України, заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, голова МФО «Діти України» я опікуюся питаннями захисту прав дітей. Я неодноразово звертав Вашу увагу на невідповідність Конституції та законодавству України у сфері освіти нормативно-правових актів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) від 07.08.2024 року № 1112 «Про затвердження Порядку та умов	Пропозиція надійшла у формі звернення Народного депутата України. Відповідь була надана окремим листом відповідно до вимог ЗУ “Про статус Народного депутата України”

		здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» та від 09.09.2024 № 1276 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України», а також ризики порушення прав дітей на здобуття освіти. Міністерством юстиції України (далі – Міністерство) за дорученням Прем'єр - міністра України розглянуто колективне звернення народних депутатів України щодо скасування державної реєстрації вищевказаних наказів. З відповіді від 21.04.2025 на вказане звернення вбачається, що Міністерство 16.04.2025 звернулося до МОН з пропозицією переглянути накази та пов'язані з ними нормативно-правові акти щодо порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах освіти в умовах воєнного стану. Однак, на цей час будь-яка інформація про здійснення МОН заходів щодо внесення змін у вказані вище накази відсутня. Також звертаю увагу, що в офіційному роз'ясненні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо застосування положень абзацу другого частини третьої статті 57-1 Закону України «Про освіту» вказано, що законодавець, встановивши певні спрощення з метою забезпечення прийняття оперативних рішень, тим не менш, не дозволив ухвалювати рішення, що суперечать законам України та виходять за межі компетенції відповідних органів державної влади. Отже з вказаного роз'яснення вбачається, що нормативно-правові акти, затверджені вказаними вище наказами, прийняті МОН з перевищенням повноважень, оскільки вони встановлюють інші порядок та умови для здобуття загальної середньої освіти, ніж ті, що встановлені законами України у сфері освіти.	
51.	У випадку, якщо заклад освіти не відповідає вимогам, що визначені цим пунктом, через	Таким чином, проект змін передбачає штучні, не обґрунтовані перешкоди для функціонування дистанційних класів у	Не містить конкретних пропозицій.

	відсутність необхідної кількості дистанційних класів відповідних років навчання, то організовувати здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою у таких закладах освіти дозволяється лише у разі відсутності дистанційних класів не більш ніж двох різних років навчання (крім дистанційних класів з десятого по одинадцятий (дванадцятий) (включно) роки навчання)	закладах загальної середньої освіти прифронтових та тимчасово окупованих територіальних громад та обмежує автономні права закладів загальної середньої освіти, передбачені статтею 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту».	
--	---	---	--

52.	7. Діяльність закладів освіти, що не відповідають вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, зупиняється відповідно до законодавства. У випадку, якщо жоден із закладів освіти територіальної громади не відповідає вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, то обласна, Київська міська військова адміністрація визначає один заклад освіти цієї територіальної громади, що організовує здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів. У випадку, якщо кількість учнів не дозволяє утворити дистанційний клас, то такий клас створюється без дотримання вимог щодо його наповнюваності, визначеної Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Інформація про зупинення освітньої діяльності закладів освіти оприлюднюється на їх вебсайтах (за відсутності - на вебсайтах їх засновників або обласних, Київської міської військових адміністрацій).	2. Пункт сьомий, восьмий, дев'ятий Порядку, затвердженого Наказом МОН № 1112, передбачає «зупинення діяльності закладів освіти», яке відсутнє в законі та, відповідно, не має процедури реалізації. Таким чином, зупинення діяльності закладів освіти порушує право органів місцевого самоврядування, як засновників закладів освіти, самостійно ухвалювати рішення про їх ліквідацію чи реорганізацію, закріплені у статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту».	Не містить конкретних пропозицій.
-----	---	---	---

8. Учні закладів освіти, діяльність яких була зупинена, відраховуються із закладів освіти (крім учнів, які здобувають загальну середню освіту в закладах освіти, розташованих на тимчасово окупованій території України) або переводяться для продовження здобуття загальної середньої освіти до іншого закладу освіти у порядку, визначеному законодавством. У випадку якщо дитину було відраховано та протягом десяти робочих днів її не було зараховано до іншого закладу освіти, така дитина вважається не охопленою навчанням згідно з Порядком ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 року № 985), а для її розшуку та повернення до навчання провадиться діяльність відповідно до законодавства. Якщо протягом десяти робочих днів з дати оприлюднення інформації про зупинення діяльності закладу освіти, розташованого на тимчасово окупованій території України, одним із батьків чи інших законних представників учня не було подано заяву про його переведення до іншого закладу освіти, що здійснює освітню діяльність, такий учень переводиться згідно з рішенням відповідної обласної військової адміністрації (при переведенні між закладами освіти,		
---	--	--

	розташованими в межах однієї області) або спільним рішенням відповідних обласних, Київської міської військових адміністрацій (при переведенні до закладу освіти, розташованого в іншій області, місті Києві). 9. У закладах освіти, діяльність яких була зупинена, оголошується простій або трудові договори з працівниками цих закладів освіти призупиняються у порядку, визначеному трудовим законодавством.		
--	--	--	--

53.	7. Діяльність закладів освіти, що не відповідають вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, зупиняється відповідно до законодавства. У випадку, якщо жоден із закладів освіти територіальної громади не відповідає вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, то обласна, Київська міська військова адміністрація визначає один заклад освіти цієї територіальної громади, що організовує здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів. У випадку, якщо кількість учнів не дозволяє утворити дистанційний клас, то такий клас створюється без дотримання вимог щодо його наповнюваності, визначеної Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224. Інформація про зупинення освітньої діяльності закладів освіти оприлюднюється на їх вебсайтах (за відсутності - на вебсайтах їх засновників або обласних, Київської міської військових адміністрацій).	3. Пункт 7 Порядку, затвердженого Наказом МОН № 1112, запропонованими змінами доповнюється нормою, що «у випадку, якщо жоден із закладів освіти територіальної громади не відповідає вимогам пунктів 3, 4 цих Порядку та умов, то обласна, Київська міська військова адміністрація визначає один заклад освіти цієї територіальної громади, що організовує здобуття загальної середньої освіти за дистанційною формою шляхом відкриття дистанційних класів та/або за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем)», що перевищує повноваження, визначені статтею 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та, відповідно, суперечить статті 19 Конституції України. Більше того, з 2023 року оплата годин за індивідуальні форми здобуття освіти (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем) не враховуються у формулі освітньої субвенції (лист МОН від 15.03.2024 № 1/4589-24 та від 11.12.2024 № 1/23259-24), атому не оплачуються за рахунок освітньої субвенції.	Не містить конкретних пропозицій.
------------	---	---	---

54.	Пункт 3 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115 3. Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється закладом освіти на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення (відповідно до розділу IV цього Положення). Засновник може визначати конкретний заклад (заклади) з числа тих, що належать до сфери його управління, який може здійснювати організацію освітнього процесу за дистанційною формою для осіб, які виявили відповідне бажання (незалежно від території обслуговування). На вебсайті закладу освіти (за його відсутності - на вебсайті засновника) оприлюднюється інформація про забезпечення ним здобуття освіти за дистанційною формою. Для організації дистанційної форми здобуття освіти заклад освіти створює у своєму складі класи (групи) з дистанційною формою здобуття освіти. Наповнюваність класів (груп) визначається відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Учні, які здобувають загальну середню освіту за іншими (крім дистанційної) формами, при визначенні наповнюваності класів з дистанційною формою здобуття загальної середньої освіти (дистанційних класів) не враховуються. На час дії воєнного стану в	4. Абзац п'ятий пункту третього розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 08.09.2020 № 1115, в частині встановлення вимоги мінімальної наповнюваності дистанційного класу з 20 учнів порушує положення абзацу першого частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», яким передбачено, що наповнюваність класу комунального закладу освіти не може становити менше 5 учнів.	Не містить конкретних пропозицій.
-----	--	---	---

	Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти становить 20 учнів (крім дистанційних класів в яких проводиться всеукраїнський інноваційний освітній проєкт за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», спеціальних класів, з'єднаних класів (класів-комплектів) для яких мінімальна наповнюваність становить 5 учнів), але не більше 24 учнів, які здобувають початкову освіту і 30 учнів, які здобувають базову чи профільну середню освіту, та в будь-якому випадку не менше граничної мінімальної наповнюваності класу, встановленої абзацом першим частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» - 5 учнів.		
--	---	--	--

55.	9. У закладах освіти, діяльність яких була зупинена, оголошується простій або трудові договори з працівниками цих закладів освіти призупиняються у порядку, визначеному трудовим законодавством.	5. Абзац перший пункту 9 Порядку, затвердженого Наказом №1112, передбачає простій або припинення трудових договорів з працівниками, протирічить: - статті 34 КЗпП України, яка дає інше визначення терміну «простій» -зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідвратною силою або іншими обставинами»; - частині першій статті 13 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», яка передбачає застосування «призупинення дії трудового договору» виключно через дії збройного агресора проти України; - частині 1 статті 571 Закону України «Про освіту», яка гарантує працівникам закладів освіти на час особливого періоду організацію освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників, а також обмежує право на працю, закріплене статтею 43 Конституції України. Таким чином, зупинення закладів загальної середньої освіти, що здійснюють освітній процес за дистанційною формою, переведення працівників на простій або призупинення з ними трудових відносин суперечить законам та Конституції України, буде підставою для численних судових позовів та наступних компенсаційних виплат і витрат з державного та місцевих бюджетів.	Не містить конкретних пропозицій.
-----	---	--	---

56.	"За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах).".	16 травня 2025 року на сайті Міністерства освіти і науки України оприлюднено для громадського обговорення проект наказу «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану», в якому не враховано особливості організації освітнього процесу в дистанційних класах закладів загальної середньої освіти міста Нікополя, яке знаходиться в зоні активних бойових дій. З огляду на це. пропонуємо текст доповненого шостого абзацу пункту 3 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти викласти в наступній редакції: «За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 50 відсотків (для закладів, що розташовані) у селах та селищах, а також в містах, які знаходяться у зоні активних бойових дій), та не більше ніж на 25 відсотків (для закладів, що розташовані у містах). Просимо Вас врахувати запропоновані зміни для забезпечення законних прав учасників освітнього процесу.	Враховано
57.	На час дії воєнного стану в Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти становить 20 учнів (крім дистанційних класів в яких проводиться всеукраїнський інноваційний освітній проєкт за темою «Розроблення і впровадження навчально методичного забезпечення для закладів	На час дії воєнного стану в Україні мінімальна наповнюваність дистанційного класу комунального закладу загальної середньої освіти становить 20 учнів (крім дистанційних класів закладів спеціалізованої освіти, спеціальних класів, дистанційних класів в яких проводиться всеукраїнський інноваційний освітній проєкт за темою «Розроблення і впровадження навчальнометодичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації	Враховано по суті

	загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», спеціальних класів, з'єднаних класів (класівкомплектів) для яких мінімальна наповнюваність становить 5 учнів), але в будь-якому випадку не менше граничної мінімальної наповнюваності класу, встановленої абзацом першим частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» - 5 учнів.	Державного стандарту базової середньої освіти», спеціальних класів, з'єднаних класів (класів-комплектів) для яких мінімальна наповнюваність становить 5 учнів), але в будь-якому випадку не менше граничної мінімальної наповнюваності класу, встановленої абзацом першим частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» - 5 учнів. За рішенням засновника комунального закладу загальної середньої освіти мінімальна наповнюваність дистанційного класу (20 учнів), що визначена цим пунктом, може бути зменшена, але не більше ніж на 75 відсотків – до 5 учнів (для закладів, що розташовані у селах та селищах) та не більше ніж на 50 відсотків до 10 учнів (для закладів, що розташовані у містах).	
--	---	---	--